

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.250
Letna naročnina L 2.500
Letna inozemstvo L 3.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVIII. - Štev. 35 (913)

Gorica - četrtek, 1. sept. 1966 - Trst

Posamezna številka L 50

Lastnosti dobrega vozača

Pred letošnjim velikim šmarom so oblasti podvezle posebno akcijo, da bi opozorile voznike motornih vozil na previdnost pri vožnji in na cestne predpise. V pripravi je tudi zakon, ki zahteva obvezni pouk na vseh šolah o gibanju na cestah.

V Parizu je nedavno izšel poseben priročnik s koristnimi nasveti za vožnjo po cestah (Ed. André Bonne, Paris 1966), ki morejo preprečiti nesreče. Vzemimo si iz njega nekaj nasvetov.

Dober vozač si dovoli potrebne preme, da pretrga enoličnost vožnje. Večkrat zadošča le nekaj minut, da se človeku vrne potrebna pozornost za varno vožnjo.

Dober vozač ni prepričan, da alkohol poveča pozornost čutov. Sto in stokrat je bilo dokazano, da je tako prepričanje zmotno.

Dober vozač se ne preda samozavesti, da dobro obvlada avto in tudi ne prenašajo vožnji. Zna obvladati samega sebe in ne prepusti vaje nasilnim nagnjenjem. Ve, da more drugim dokazati svoje sposobnosti drugače, ne pa s predrznostmi, ki mu prinašajo ime »novec za volanom«. Miren obraz, prijazen nasmeh, prijateljsko razpoloženje do vseh, to je osnovna zahteva solidarnosti.

Cestni predpisi ne omejujejo iz hudo blje svobode vozačev, ampak so zato sestavljeni, da jih branijo pred samim seboj. Vozač, ki spoštuje cestne predpise, ve, da s tem prispeva k varni vožnji. In to je tudi njemu v korist.

Samo praksa ne zadostuje. Za vožnjo motornih vozil se je treba dobro usposobiti in za to tudi žrtvovati potreben čas in denar. Da se kdo navadi dobro voziti, mora obiskovati priznane šole. Zal, pogosto ni volje, da bi se naučili dobro voziti. Navadno si vsakdo želi, da bi čimprej in čim lažje napravil šoferski izpit. Zato se mu zdi dovolj, da le približno pozna sestav vozila in da zna odgovarjati na vprašanja o cestnih predpisih. S praktično vožnjo bo dopolnil svoje znanje in z nekaj tisoč prevoženimi kilometri si bo pridobil spretnost. Tako sklepanje bodočih šoferjev je površno in lahkomiselno. Stevilni primeri dokazujejo, da niti dolgotrajna vaja ne napravi iz človeka spretnega vozača. Pač pa se zgodi, da se nekateri nevarni gibli in kretnje tako utrdijo, da postanejo mehanični.

Pisec knjige si zamišlja idealnega vozača takole: Udobno sedi v svojem vozilu, ki je v dobrem stanju. Pozna možnosti pa tudi meje svojega vozila. Je gospodar svojih gibov, ki so naravni in umerjeni. Ostaja miren in pozoren. Opačuje vse, kar se godi okoli njega. Vidi takoj, gleda na daleč in na široko. Predvideva morebitne nevarnosti. Brzno prilagodi okoliščinam.

Drugi vozniki so zanj prijatelji, s katerimi hoče sodelovati. Pravočasno jih opozori o svojih namelih. Je dobrohoten in strpen. Pozna cestne predpise in se jim svobodno pokorava. Predvsem pa je skromen in to je glavna lastnost. Ni pesimist, a vendar si ne dela ustvar. Ve, da najboljši vozači niso vedno enako spretni. Kakšna napaka je vedno možna. Prizna tudi, da je najboljši voznik še vedno lahko kaj nauči in izpopolni.

Po L'Osservatore Romano.

83-letni novomašnik

V stolnici v Sao Paulu v Braziliji je prejel mašniško posvečenje Vicente Melilo, star 83 let. Mašniško posvečenje mu je podelil sin Aniger Francisco, škof v Paracaiaba. Novomašnik je vdovec, oče osmih otrok, znan advokat v Sao Paulu. Zadnjih 35 let je vse svoje moči posvetil revežem in ustanavljanju Vincencijevih konferenc. Pri obisku vasi Bussocaba, ki nima duhovnika, je prošil kardinala Rosija, naj bi ljudem poskrbel duhovnika. Kardinal mu je rekel, da nima nikogar na razpolago. Potem pa kardinal ponudi: »Postanite vi duhovnik!« Advokat je pomislil in ponudbo sprejel. Kljub visoki starosti je še vedno čvrst in zelo delaven.

«Kulturna revolucija» na Kitajskem

Po končanem enajstem plenu osrednjega odbora komunistične partije Kitajske doživlja zlasti staro cesarsko mesto Peking izredne dneve. Na pekinški univerzi in v srednjih šolah glavnega mesta Kitajske je bila ustanovljena organizacija »Rdeča garda«, ki jo po uradnih izjavah sestavljajo »najaktivnejši, najpogumnejši in najodločnejši revolucionarni študentje«, njena naloga pa je, da »brani predsednika Maocetunga, partijo in domovino«. Na nedavnem milijonskem zborovanju v Pekingu so se ob priliki proglasitve »kulturne revolucije« pojavili predsednik Mao, obrambni minister maršal Lin Piao in drugi najvišji voditelji pred ljudstvom s simboli te organizacije na svojih vojaških uniformah.

Trije uvodniki in en komentar iz treh najvplivnejših vojaških glasil: »Žen Min Ži Bao«, »Armadni list« in »Rdeča armada« so ocenili vse, kar je do sedaj »Rdeča garda« v javnosti storila ne le kot povsem revolucionarno in pravilno, temveč so tudi kakršno koli nasprotovanje akcijam »Rdeče garde« označili kot »posebno omalovaževanje nauka predsednika Maocetunga«. Prav tako je eden omenjenih listov zapisal, naj se delavci in kmetje, posebno pa miličniki in vojniki ne vmešavajo v zadeve garde in revolucionarnih

študentov, saj morda »ne razumejo položaja in ne vedo, kako stvari tečejo«.

Brez dvoma je končni cilj vsega tega napraviti iz Pekinga »središče proletarske revolucije, neusmiljeno uničiti vsa legla revizionizma ter blokirati vse poti, ki vodijo v kapitalizem«, kot se izraža časopis »Ljudski dnevnik«.

NASILJE RDEČE GARDE

Po zidovih glavnih ulic v Pekingu je polno lepakov, ki izražajo »napoved vojne staremu svetu«. V zvezi s tem vdirajo člani »Rdeče garde« v privatna stanovanja, jih preiskujejo in odnašajo iz njih slike, kipce ter arhitektonske okraske, označujoč jih kot izraz pomeščanstva in kulturnega propadanja. Da, celo neonska razsvetljava je protikomunistična in jo je zato treba nadomestiti s citati iz Maocetungovih del.

Frizerji, krojači, fotografi, prodajalci v trgovinah in knjigarnah so prešli »zadnji opomin«. V bodoče naj se ne češejo več v tujem stilu, prav tako naj ne šivajo oblek po hongkonški modi ter ne prodajajo srajc in hlač kavbojskega kroja. Še posebno pa je prepovedano prodajati ali posojati rumene knjige in časopise. Ker je rdeča barva barva napredka, se ne sme več prodajati rdečih rib, pa tudi semaforji na križpotjih bodo mo-

rali spremeniti svoje barve. Rdeči gardisti so mnenja, da rdeča barva ne sme značiti »stop«, temveč prosto pot, ker je izraz naprednosti. Tudi so rdeči gardisti predlagali, naj se v kitajski vojski in ljudski milici povelje »Pozor na desno« zamenja s poveljem »Pozor na levo«, kajti »desno« je reakcionarno, »levo« pa je revolucionarno.

Nadalje rdeči gardisti zahtevajo, naj se prepovedo plošče s kitajsko in tujo klasično glasbo, v številni dela Bacha, Mozarta, Beethovna, Chopina, Čajkovskega in drugih. Zahtevajo tudi prepoved kitajskega šaha, češ da služi fevdalizmu in meščanstvu.

Ponoči rdeči gardisti sistematično uničujejo svetlobne reklame ter nadomeščajo napise v angleščini ali kitajščini z latinskimi črkami z novimi napisi v kitajskem črkopisu. Imena ulic in lokalov, ki izražajo nežnost, ljubezen in mir, so se morala umakniti novim, ki so bolj borbena in izraz revolucionarne miselnosti. Frizerski salon »Modro nebo« so npr. preimenovali »Obramba vzhoda«, največjo bolnišnico v središču mesta, do sedaj »Združeno bolnišnico« so pa prekrstili v »Protiimperialistično bolnišnico«. »Drevored trajnega miru« je postal »Rdeči vzhod«. Ulica, v kateri se nahaja sovjetsko veleposlaništvo, je tudi spremenila ime. Od sedaj se bo imenovala »Ulica antirevizionizma«, ker so po izjavah kitajskih komunističnih voditeljev ruski komunisti navadni revizionisti.

Številne cvetličarne so morale zapreti svoje obrate, ker »ni revolucionarno« imeti cvetje doma. Tudi neki filatelisti je moral zapreti svojo trgovino, ker je filatelija (zbiranje znamk) »meščansko kratkočasje«.

Rdeči gardisti tudi že uvajajo sankcije zoper tiste, ki ne spoštujejo novih revolucionarnih gesel in smernic. Nekega fanta so npr. javno peljali po pekinških ulicah obrite glave, ker verjetno ni hotel spoštovati gardističnega opozorila o pričeskah. Pač pa je bil pohvaljen neki brivec, ki je »iznašel« način, da otroci ne bodo več jokali, ko jih bodo strigili. To je dosegel s tem, da je »temeljito proučil dela Maocetunga«. Tudi je odkril, da je način striženja las, kot so ga uporabljali v preteklosti, vseboval »ideološko šibkost«. Brivec se je v preteklosti pogosto znašel pred nerešljivimi problemi, toda odkar pozna nauk Maocetunga, so ti problemi izginili.

V lepkih so rdeči gardisti pozvali državljane, naj menjajo »svota preživela stališča ter v celoti sprejmejo kulturno revolucijo«. Najrajši manifestirajo po ulici, kjer stoji sovjetsko poslaništvo. Tam vzklikajo Marxu, Leninu, Stalinu ter Maocetungu. Sredi ulice stoji slika kitajskega diktatorja okoli nje pa so zastave in knjige z njegovimi izbranimi deli. Tam sta jo skupila tudi dva jugoslovanska novinarja. Ker sta slikala manifestacijo mladincev, so rdeči gardisti planili na njun avtomobil in zahtevali od njiju, da sta jim izročila film.

V svoji vni so se rdeči gardisti spravili tudi na katoliške in protestantske cerkve ter na eno mohamedansko mošejo. Povsod so iz notranjosti odstranili svete podobe, stene pa onesnažili s svojimi napisi. Največ je trpel od njih

samostan Srca Jezusovega, ki ga vodijo štiri sestre iz inozemstva in je nudil Kitajcem pouk angleščine. Do sedaj so bile od vlade tolerirane, po zadnjih neredih pa so dobile obvestilo, da je zavod zapečaten, ker je bil sedež »podtalne dejavnosti«.

LEPAK S TRIINDVAJSETIMI GESLI

Med vsemi lepaki, ki sedaj prekrivajo zidove kitajske prestolnice je morda najbolj zanimiv tisti s 23 gesli, ki dejansko ponazarja bistvo sedanje kitajske »kulturne revolucije«. Glasi se:

1. Vsi buržuji morajo delati fizično;
2. vse kinodvorane, gledališča in knjigarne morajo biti okrašene z Maocetungovo sliko;
3. z javnimi napisi je treba seznaniti ljudi z Maocetungovimi mislimi;
4. stare običaje je treba ukiniti;
5. trgovska podjetja je treba organizirati tako, da bodo služila delavcem, kmetom in vojakom;
6. z morebitno opozicijo se ne sme ravnati obzirno;
7. razkošne restavracije je treba ukiniti;
8. zasebni finančni interesi morajo biti podrejani koristim države;
9. politiki pritiče prvenstvo;
10. gesla je treba pisati z rdečimi in ne zlatimi črkami;
11. izginiti morajo »revizionistični« napisi;
12. na vseh ulicah morajo biti zvočniki za dajanje in prenašanje smernic;
13. Maocetungov nauk je treba posredovati že v otroških vrtech;
14. razumniki morajo iti na delo na kmete;
15. bančne obresti je treba ukiniti;
16. obdelovanje naj bo skupno;
17. treba se je odreči parfumu, nakitu, kozmetiki, obleka in obutev pa naj bosta proletarska;
18. prvi razred in luksusne vagonne na železnica je treba ukiniti;
19. slik tako zvanih lepih deklet se ne sme objavljati;
20. preimenovali je treba ulice in poslopja;
21. staro slikarstvo, ki temelji na nepolitičnih temah, je treba opustiti;
22. vse slike naj bodo v skladu z Maocetungovimi idejami;
23. vse knjige, ki ne izražajo Maocetungovih misli, je treba sežgati.

Tragična smrt zaslužnega pilota

Hermann Geiger, »pilot ledenikov«, ki je s svojimi tveganimi akcijami na najbolj nevarnih alpskih ledenikih rešil toliko človeških življenj, je umrl pri letalskem trčenju 20 metrov od tal.

Hermann Geiger je imel 52 let in je bil že dolgo časa upoštevan kot specialist za reševanje ljudi v Alpah z letalom. Rešil je več kot 4000 oseb gotove smrti in si tako zaslužil ime »pilot ledenikov«. Rodil se je v kraju Sion v švicarskem kantonu Wallis in je bil eden izmed pionirjev tehnike pristajanja letal na ledenikih. Nikdar se ni pomišljal poleteti, če je bilo človeško življenje v nevarnosti. S svojim poznanjem alpskega sveta in s svojimi izkušnjami je postal naravnost legendaren. Na krovu svojega slavnega letala »Piper«, opremljenega s smučmi za pristajanje je že 35 tisočkrat pristal v gorah, od teh deset tisočkrat na večnih ledenikih.

Pred to usodno nesrečo ni nikdar imel nobene nezgode. Njegov rekordni pristanek je bil na Monte Rosa med špikoma Dufour in Nordent v višini 4000 metrov. Za svoja reševalna dela si je poleg »pilota ledenikov« prislužil ime »gorski sv. Bernard«. Dobil je nešteto odlikovanj, a najbolj je bil ponosen na odlikovanje sv. Gregorija Velikega, ki mu ga je podelil papež Janez XXIII. za rešitev 300 italijanskih alpincev.

De Gaullovo ponižanje v francoski Somaliji

Prejšnji četrtek je predsednik francoske republike general De Gaulle nastopil potovanje, ki ima za cilj Kambodžo, državo, ki je nastala ob razpadu nekdanje francoske kolonije Indokine. S tem je začel akcijo za iskanje možnosti sklenitve miru v Vietnamu. Vendar pa v Parizu poudarjajo, da od De Gaullovih pogovorov in stikov ni pričakovati takojšnjih in večjih rezultatov. Mnenja so namreč, da stanje še ni dozorelo za uspešno diplomatsko akcijo. Francoski tisk je zapisal, da bo De Gaulle med pogovorom s kamboškimi državnimi poglavarjem Sihanukom zagovarjal nevtralizacijo indokitajskega polotoka z umikom vseh tujih čet, Vietnamci pa naj bi sami rešili svoje spore. Pri tem se list *Aurora* sprašuje, ali ne bo tako stališče prevelika nagrada za kitajske komuniste in nezaslužno ponižanje za Američane.

Pot v Kambodžo je De Gaulle uporabil, da se je spotoma ustavil v Francoski Somaliji ter v Etiopiji (Abesiniji).

Francoska Somalija je ozemlje v Vzhodni Afriki, ki leži nasproti britanskemu vojnemu oporišču Aden na arabskem polotoku ter je strateško važno zato, ker obvlada vstop iz Indijskega oceana v Rdečo morje. Glavno mesto Francoske Somalije je Džibuti, od koder je speljana železnica v abesinsko prestolnico Addis Abebo.

Leta 1958 je bil v tej koloniji izveden referendum (glasovanje), ki je prinesel večino tistim, ki so se izrekli za to, da ostane kolonija kot prekomorsko ozemlje del Francije. Od tedaj je poteklo osem let, ob koloniji je nastala iz britanske ter italijanske Somalije nova afriška država, v francoski Somaliji pa je bila ustanovljena stranka »ljudskega gibanja«, ki se zavzema za združitev z neodvisno Somalijo. Njen voditelj Idris Musa je poslanec v francoskem parlamentu in drugače podpira De Gaulle. Nasproti tej stranki pa stoji »demokratska zveza«, ki predstavlja pleme Afar. Ta stranka pa zagovarja nadaljnjo ohranitev francoske prisotnosti.

De Gaulle je prišel v Džibuti trdno pre-

pričan, da bo doživel veličasten sprejem. Pa se je zgodilo čisto drugače. Po ulicah, kjer naj bi šel francoski predsednik, se je zbralo na tisoče demonstrantov, ki so nosili napise: Svoboda in neodvisnost ter vzklikali neodvisni Somaliji. Zaradi teh demonstracij so oblasti odpovedale govor, ki naj bi ga imel De Gaulle na glavnem tgu. Zato je govoril le v palači somalske skupščine. Demonstracije so se izrodile v spopade, pri katerih je bilo več mrtvih in 35 ranjenih.

De Gaulle je na uprizorjene demonstracije dal izjavo, v kateri je rekel: »Vihtenje napisov še ni izraz demokratične volje ozemlja. Ozemlje si je leta 1958 samo izbralo statut povezanosti s Francijo. V sedanjem trenutku ne vidim novih elementov, ki bi lahko menjali stališče Francije. Mogoče pa je, da bo prišel dan, ko se bo to ozemlje po redni in demokratični poti, t. j. po svojem vladnem svetu in po svoji skupščini, izreklo o novi smeri. Francija bo to upoštevala.«

Vse drugačen sprejem pa je De Gaulle doživel v abesinski prestolnici. Tam so prihod njegovega letala pozdravili z 21 topovskimi strelji, sprejel ga je sam cesar Haile Selassie, župan mesta mu je podelil častno meščanstvo, eden izmed glavnih trgov v Addis Abebi pa se bo v bodoče imenoval po De Gaulleu.

De Gaulle je v svoji zdravici med drugim izjavil, da vojna, ki divja v jugovzhodni Aziji in ki se stalno širi, vedno bolj prehaja v nevarnost splošne katastrofe. Neodvisne in miroljubne države, kot sta tudi Francija in Etiopija, ne moreta ostati ob tem brezbržni. De Gaulle je nato pohvalil pogum in daljnovidnost abesinskega cesarja, izrazil željo, da bi se diplomatski, kulturni in gospodarski stiki še bolj okreplili ter omenil številne skupne interese, ki vežejo obe državi zlasti kar se tiče političnega ravnotežja v Rdečem morju.

De Gaulle je ostal v Etiopiji tri dni. Zadnji ponedeljek se je vrnil v Džibuti, ki ga je brezbržno sprejel, nato pa nadaljeval pot v Kambodžo.

Kongres »Cerkve v stiski«

V Königsteinu pri Frankfurtu ob Meni v Nemčiji se je od 4. do 7. avgusta vršil 16. kongres o položaju kristjanov pod brezbožnim komunizmom. Okrog 500 udeležencev je zastopalo 25 narodov, od teh 15 iz dežel pod komunistično oblastjo. Zastopani so bili tudi Slovenci. Med drugimi se je udeležil kongresa kardinal Pizardo, Döpfner, König, Alfrink, Suenens, Feltn, Confalonieri, Jaeger in druge odlične osebnosti. Stevilni so bili zastopniki tiska, radia, televizije.

Vodil je kongres za škofa imenovan dr. Kindermann, ki je ravnatelj bogoslovnega seminarija v Königsteinu. Po zdrave je poslal papež Pavel VI., apostolski nuncij Baffle iz Bonna, kardinali Pizardo, Döpfner, König, Alfrink, Suenens, Feltn, Confalonieri, Jaeger in druge odlične osebnosti. Stevilni so bili zastopniki tiska, radia, televizije.

Vsako jutro so se udeleženci kongresa zbrali v prostorni kapeli in so prisostvovali koncelebrirani maši, zadnji dan kongresa pa je bila slovesna maša v vzhodnem obredu v staro-slovanskem jeziku. Vsako dopoldne je bilo predavanje, ki se je zavleklo tudi čez dve uri. Popoldne je bila o istem vprašanju večurna razprava.

Osnovna misel vseh predavanj je bil dialog, razgovor katoličanov s komunisti. Vprašanje so vsestransko obravnavali predavatelji, podrobneje so ga osvetile popoldanske razprave.

SVOBODA VERE

Jezuit p. Schüller Bruno je govoril o svobodi vere, kakor jo uči drugi vatiškanski cerkveni zbor. Vera je svoboden pristanek človeka, zato je ni mogoče od nikogar izsiliti. Če pa ni mogoče nikogar primorati, da bi delal proti svoji vesti, pa tudi ne sme biti nihče oviran, da v skladu s svojo vero zasebno in javno živi. Vsakdo ima pravico, da po svojem verskem prepričanju deluje v javnosti, npr. na vzgojnem, znanstvenem in socialnem polju.

Pojmovanje verske svobode je v veliki meri odvisno od tega, kako kdo pojmuje državo. Njena naloga je, da štiti pravice državljanov do svobodnega izpovedovanja vere. Nima pa pravice, da bi odločala o veri sploh, ali naj bodo njeni podložniki verni ali ne; prav tako ne more odločati, katere vere naj se oklenejo. Tudi v primeru, ko bi pri državni upravi bila zastopana večina, ne more odločati o osnovnih vprašanjih vere, že zato ne, ker se večina v državi nagiblje enkrat na eno in drugič na drugo stran, zlasti pa ne, ker država sploh nima tega poslanstva. Kristjan ve, da je od vere odvisno njegovo zveličanje. Zato pa mora uživati vso svobodo, da se je more oprijeti in more po njej živeti. Širi pa Cerkev evangelijsko resnico, da druge uči, jih prepričuje, a odločajo se ljudje za vero sami. Zato se pri širjenju vere ne sme opirati na državno moč, da bi ta dajala vernim kakšne prednosti, druge pa bi zapostavljala.

VERSKA SVOBODA POD KOMUNISTI

Dr. Ladislav Fekete-Kuthy, bivši vseučiliški profesor v Budimpešti, je govoril o verski svobodi pod komunistično oblastjo.

Po nauku komunizma se je treba proti veri boriti, ker da je zmotna in škodljiva; zato da ovira znanost in prizadevanje za boljše življenje. Komunisti sicer zatirajo, tudi v ustavah po deželah, kjer so na oblasti, da je vera zasebna zadeva, a za člane komunistične stranke to ne velja. Ti morajo biti ateisti. Tudi pravilo, da naj bi vero pobijali z duhovnimi sredstvi, z grožnjami in strahovanjem, v resnici pa jo povsod zatirajo tudi z nasiljem.

V praksi politični činitelji določajo razmerje komunizma do vere in Cerkve. Komunisti dobro vedo, da ima Cerkev v svetu velik vpliv, čeprav pri širjenju evangelija ne uporablja nobene sile. Notranji položaj v državi in zunanji položaj v svetu jih more prisiliti k večjemu popuščanju, da sklepajo s Cerkvijo celo nekatere sporazume, če pričakujejo od njih kakšnih političnih koristi. Njihove državne ustave ločijo Cerkev od države in šole. Izjema je na Madžarskem, kjer komunizem stavlja na enako stopnjo kot vero. Praktično pa vedno dajejo prednost brezbožstvu. Vere ne napadajo toliko naravnost, pač pa indirektno, češ da nasprotuje znanosti in napredku. Predvsem se povsod bore za mladino, ki bi jo radi vžgali v brezbožnem duhu in za komunizem. Uspelo jim je, da so jo vžgali v verski nevednosti in verski brezbrilnosti, da se vda materializmu, ni se jim pa posrečilo, da bi mlade ljudi pridobili za borbo brezbožnike.

DIALOG S KOMUNISTI

Dr. Aleksander Heidler je govoril o možnosti dialoga s komunisti.

Po encikliki Pavla VI. »Ecclesiam suam« je dialog sodobna oblika srečanja Cerkve s svetom. Praktično je to sredstvo, pridobiti ljudi za božjo blagovest, ne s silo, ampak s prepričevanjem. Papež nikogar ne izključuje iz dialoga, tudi ne brezbožnih komunistov. Praktično je avstrijska Paulusgesellschaft dvakrat poskusila dialog s komunisti. Leta 1965 so se v Salzburgu srečali katoliški teologi s komunističnimi teoretiki iz svobodnega sveta in izpod železne zaves. Razpravljali so samo teoretično o možnosti koeksistence vere in komunizma. Leta 1966 se je vršilo srečanje v Herrnhimsee, a udeležili so se ga samo komunisti z zapada.

Mnogi komunisti želijo stopiti s katoličani v dialog, ker hočejo doseči svoje cilje. Razumljivo je, da je dialog vernih ljudi s komunisti zelo težak, ker tem ne gre za vprašanje Boga, ki ga popolnoma odklanjajo, ampak bi se hoteli razgovorjati samo o socialnih vprašanjih. Komunisti tudi niso svobodni za razgovor. Če bi govorili svobodno, kakor mislijo, ne pa tako, kakor jim je naročeno, bi zgubili svoje položaje.

Za pravi dialog je potrebna popolna svoboda na obeh straneh in obe strani mora voditi ljubezen do resnice, ne pa kakšni drugačni cilji. Jasno je, da pri dialogu ne zadostuje samo razpravljanje o nauku, ampak mora biti tudi svobodno, da se lahko govori tudi o sadovih vere in komunističnega nauka, da se pokaže na položaj, ki ga ustvari življenje po veri, in na položaj, kakršen nastane na vseh poljih človekovega udejstvovanja pod komunizmom.

Za verne, ki naj stopijo v razgovor s komunisti, je potrebno temeljito poznanje teoretične in praktične strani komunizma; upoštevati je treba, da razne besede enim in drugim različno pomenijo; imeti morajo pred seboj jasen in odločen cilj, ki ga skušajo doseči. Zato morajo pravi dialog s komunisti voditi samo sposobni, dobro pripravljeni in izkušeni ljudje.

Dialog je potreben, a je nevaren, če tisti, ki se ga udeležujejo, niso nanj dobro pripravljeni. Zato ga je treba voditi z jasno glavo in z odločnostjo.

Zaključni govor je imel protestant dr. Peter Meinhold, vseuč. profesor v mestu Kiel, o »zastopanju resnice«. Kdor zastopa resnico, jo mora nujno tudi izpovedovati nasproti vsem nasprotnim nazorom in naukom. Kar je enkrat resnično, to ostane resnično za vse čase. Resnično je bilo: »Resnica vas bo osvobodila«.

NA KONGRESU SE JE VELIKO MOLILLO

Zelo zanimivo je bilo poslušati podrobna poročila zastopnikov, ki so pod ko-

munistično oblastjo: za Slovenijo, Bolgarijo, Romunijo, Poljsko, Češko, Slovaško, Madžarsko, Rusijo, Ukrajino, Podkarpatško Rusijo, Litavsko, Letonsko, Estonsko, Kitajsko, Severno Korejo, Vzhodno Nemčijo.

Dvakrat smo se zvečer zbrali pri uri molitve: enkrat za združitev vseh kristjanov, kjer so sodelovali tudi pravoslavni in protestanti, drugič pa k molitvi za narode pod komunizmom. Vsaka narodnostna skupina je zmolila očenaš v svojem jeziku. Pri oltarju so tedaj prižigali sveče. Ob koncu je bilo prižganih 19 sveč za 19 narodov, ki trpe pod brezbožnim komunizmom. Slovanske skupine so v svojem jeziku molile devetkrat.

Na večer pred zaključkom kongresa so Ukrajinci pripravili lepo folklorno privedev s plesi, petjem in raznimi prizori. Za zaključek je zapel mogočen romunski zbor.

SPREJETE RESOLUCIJE

Ob koncu so udeleženci odobrili naslednje resolucije, ki so bile poslone tajniku Združenih narodov U Tantu in vsem vladam sveta:

1. O položaju Cerkve v deželah pod komunistično oblastjo verodostojna poročila, ki jih potrjujejo tudi komunistični viri, pravijo: Cerkev je pod komunizmom še vedno izpostavljena zatiranju, ki se po »odprtju komunizma« še nikjer nikakor ni zmanjšalo.
2. Verska svoboda, kakršno uči 2. vatiškanski cerkveni zbor, doslej je v nobeni komunistični deželi ni uresničena.
3. Medtem ko se v teh deželah po državi vodi in pospešuje ateistična propaganda, povečini nanjo ni mogoče odgovarjati niti po cerkvah. Razočaranje med mladino se vedno bolj veča, ker ne dobi nobenega zadovoljivega odgovora o smislu življenja.
4. Kongres je razpravjal o resnem vprašanju dialoga. Kot kristjani si želimo stikov in razgovorov z ljudmi po deželah, kjer vladajo komunisti. Celotno razgovor z vodilnimi komunisti bi mogli biti koristni, če so dobro pripravljeni in se vodijo s poznanjem stvari in dostojanstveno.
5. Za pravi dialog pa se od obeh strani zahtevata svoboda izražanja in ljubezen do pravice.
6. Z ozirom na sedanjo usmerjenost komunističnih strank ostajata ta dva pogoja veliko nerešeno vprašanje. Daljnosežnih sprememb v komunističnem sistemu in ateistični ideologiji še nikakor ni pričakovati. Želje po večji svobodi noče v teh deželah nihče poslušati.
7. Kongres nujno priporoča, da ne izgublja izpred oči Cerkve v stiski, kdor hoče v zavesti odgovornosti voditi dialog.
8. Pomagati bratom v stiski še nadalje ostaja zapoved časa!

Dren.

Mednarodni kongres cerkvene glasbe

Od 25. do 28. avgusta je bil v mestu Milwaukee v Ameriki peti mednarodni kongres cerkvene glasbe. Udeležilo se ga je 2000 strokovnjakov iz vseh delov sveta. Na kongresu so obravnavali koncilsko konstitucijo o obnovi bogoslužja s posebnim ozirom na obnovo cerkvene glasbe. Tokrat je prvič, da je bil mednarodni kongres cerkvene glasbe izven Evrope.

Razlaga koncilskih dekretov

Znani koncilski strokovnjak dominikanski pater Yves Congar pripravlja razlago koncilskih konstitucij, odlokov in izjav. Delo bo obsegalo 16 knjig. Pri sestavljanju razlage sodelujejo katoliški, protestantski in pravoslavni teologi. Prvi dve knjigi, ki razlagata konstitucijo o Cerkvi, bosta v kratkem izšli. Razlago je pripravilo 27 teologov, od katerih so nekateri sodelovali pri sestavi konstitucije. Celotno delo bo izšlo v sedmih jezikih. Brez dvoma bo to ena najboljših razlag koncilskih dekretov.

Smrt katoliškega državnika

Na Koreji je v letu 1961 moral pustiti stol ministrskega predsednika upornikom dr. John Chang, ki je bil odločen katoličan. Ta doslej prvi katoliški ministrski predsednik Koreje je pred kratkim umrl.

Velikonočni običaji v Sredozemlju

Etnološki seminar kölnske univerze zbira podatke o raznih navadah pri praznovanju velike noči v sredozemskih deželah.

Številnim župnijam v teh deželah so razposlali vprašalne pole. Zbrane podatke bodo potem posamezne škofofije poslale univerzi v Köln. Knjiga, ki bo iz tega nastala, bo velike zgodovinske vrednosti.

Slabi časi za tepiste

V Sovjetski zvezi se napovedujejo slabi časi za mladostne delomrzneže in pijance. Izšel je zakon, po katerem zadene mladostne pohajče (tepaste) in mlade pijance kazen zapora do sedem let. Posnemanja vredni zakoni!

Dom za neodločene

Newmanov dom v Lovainu v Belgiji je te dni slavil 20-letnico svojega obstoja. To središče ima nalogo pomagati tistim mladim ljudem, ki jih vabi duhovniški poklic, a v tem pogledu še niso izvršili nobene dokončne odločitve. Gojenci Newmanovega zavoda obiskujejo tečaje na lovainski univerzi.

Diakoni v Portoriku

V Portoriku so v pripravi tečaji za diakone. Ustanovili so poseben zavod z denarjem, ki ga je dal na razpolago ameriški kardinal Cushing. Doslej se je prijavilo 1500 kandidatov iz raznih dežel latinske Amerike. Priprava bo trajala dve leti. Diakoni bodo smeli pridigati, krščevariti, delati sv. obhajilo in prisostvovati porokam.

S.K.P.D. »Jože Abram« iz Pevme priredi v nedeljo 18. septembra izlet na Reko in okolico. Za poljasnila in vpisovanje obrnite se k družini Valentinčič za Pevmo, k družini Bensa Valentin za Oslavje.

Goriška Mohorjeva družba pripravlja svoj knjižni dar

Bliža se jesen, ko razdeli naša častitljiva knjižna založba vsako leto med Slovence v zamejstvu, zlasti pa na Goriškem in Tržaškem, svoj knjižni dar. Letošnji bo še posebno bogat, branje nadvse zanimivo in obseg knjig nad povprečjem.

Da bi odbor Goriške Mohorjeve družbe mogel že vnaprej določiti naklado knjig, je zato sprožil letos po svojih poverjenikih akcijo za vpis v to družbo, ki je tudi bratovščina. Kdor se je prijavil, je postal ud družbe sv. Mohorja in istočasno s plačilom v prednaročbi prejel pravico do knjižnega daru.

Odbor Goriške MD prosi še enkrat svoje poverjenike, naj vsaj do 10. septembra t.l. pošljejo na sedež družbe (Riva Piazzutta 18),

vpisne pole s seznamom udov. Če se bo te dni še kdo priglasil, naj ga denejo v seznam, če so pa seznam že odposlali, naj pa ime dodatno javijo.

Odbor MD bo po pretečenem roku objavil pregled vseh župnij ter duhovnih s številom vpisanih članov. Že sedaj lahko zatrdimo, da je iz došlih seznamov razvidno, da se je v nekaterih župnijah število članov kar podvojilo, drugod pa znatno povečalo.

Trdno upamo, da bo v teh dneh vsaka župnija skušala število vpisanih še bolj dvigniti; s tem bo dokazala, da je naše ljudstvo navezano na svojo knjižno založbo in da kot pretekli rodovi tudi ono z veseljem prebira Mohorjeve knjige.

Nov šolski učbenik Moja gredica

Ob koncu letošnjega šolskega leta je neka učiteljica obžalovala, da na slovenskih osnovnih šolah primanjkuje primernih šolskih beril ali učbenikov. To je bridka resnica. Vendar po zaslugi Državne ustanove za ljudske in šolske knjiznice se položaj izboljšuje. Ta ustanova je po prizadevanju dr. Manzinija, direktorja državne knjižnice v Gorici, začela izdajati šolske učbenike za slovenske osnovne šole. Lani je izšlo berilo za 5. razred, prav te dni je pa bil dotiskan učbenik za 2. razred. Tudi to novo berilo je uredil Bogomir Lojk, natiskala pa je tiskarna Sociale v Gorici.

Novi učbenik je gotovo najboljši učbenik te vrste, kar smo jih do sedaj imeli za naše osnovne šole. Prireditelj se je držal programov, ki so predpisani za 2. razred, in v soglasju s tem posrečeno izbral berila, sestavke, pesmi, uganke, ki naj otroka, ki se je v I. razredu naučil čitati, navajajo k branju in spoznavanju življenja, ki ga obdaja. Sestavki so zategadelj izbrani smotno.

Povejmo še, da je knjiga okusno ilustrirana. Risbe je napravil Ivo Kovač in je imel pri tem dokaj posrečeno roko in dober okus, tako da ni šel za modernimi slikarji, ki so daleč od otrokovega okusa, temveč se je držal tradicionalnega sloga in zato ustvaril risbe, ki lepo dopolnjujejo vsebino beril. Poleg tega so risbe v več barvah.

Vendar, kar se vsebine tiče, imamo nekaj pomislekov. Predvsem pade v oči, da ni sestavljenec nič alj skoraj nič upošteval narodne pesmi in pripovedke. Ne vemo, ali je dobil take direktive ali je sam izbral tak kriterij. Nam se zdi, da mora slovenska šola na vseh stopnjah upoštevati slovensko ljudsko pesništvo in to iz dveh razlogov: 1. Ker so v njem velike pristne umetnine in to tudi v otroških pesmih in pripovedkah. 2. Ker so vsi slovenski resnični pesniki in pisatelji učili pri ljudskem izročilu. Ne pozabimo, da naša kultura ni nastala s Prešernom, temveč da je stara kot naš rod in da so nje spomeniki ravno ljudske ali narodne pesmi in pripovedke. Čeprav živi naš otrok v atom-

Iz Slovenije

Nov odsek moderne ceste na Gorenjskem

V začetku avgusta so na Gorenjskem izročili prometu 9 km nove sodobne ceste, ki je del projektirane avtoceste Ljubljana-Bled. Prejšnja cesta je bila za promet zelo neprikladna, saj se je odlikovala po številnih ovinkih in se vzpenjala po slovitim brezjanskem klanecu. Novi odsek se pričinja kralju za vasjo Naklo pri Podtaboru, kjer se odcepi avtocesta na Tržič in Ljubelj. Pri Crnivcu, kjer je križišče za največjo slovensko božjo pot na Brezje, se spet priključi stari cesti.

Ponos graditeljev na tem odseku je viadukt čez globel Peračico med vasjo Ljubno in Brezjami. Ta most je dolg 376 metrov. Najvišji stebel je visok 60 m, od cestišča do dna globeli pa je 71 metrov. V objektu so vgradili 800 ton jekla. Slovensko časopisje je objavilo primerjavo z viaduktom »Europabrücke« (Most Evrope) pri Innsbrucku. Ta je dolg 799 metrov, najvišji stebel meri 134 m, največja višinska razlika med cestiščem in tlemi je 198 m. V most so vzdali 5100 ton jekla. Kot je razvidno iz podatkov, v resnici ta most zasluži naslov »Most Evrope«.

ski dobi, mora kljub temu duhovno in kulturno rasti iz tradicij slovenskega ljudstva.

Drug pomislek pri izbiri snovi imamo pa v tem, da v berilu ni sestavkov priznanih naših starejših pesnikov in pisateljev, ki so pisali za otroke. Tudi otrok v 2. razredu je prav, da se sreča npr. s Slomškom ali Stritarjem ali Levstikom. Med deli teh utemeljiteljev slovenskega mladinskega slovstva se brez dvoma najdejo sestavki, ki bi jih s pridom braj tudi otrok v 2. razredu osnovne šole. Tako srečanje z našimi velikani iz preteklosti bi nudilo učitelju priložnost, da bi otrokom o njih tudi kaj več povedal. Odločno smo proti mnenju tistih, ki mislijo, da se je slovenska kultura in zgodovina začela leta 1941.

Ti pomisleki pa seveda nič ne zmanjšujejo zasluge vseh, ki so pri novem učbeniku sodelovali, zlasti ne urednika. To je le mnenje nekoga, ki živi zasidran v slovenski tradiciji in ki želi, da bi tudi današnja naša mladež rasla iz teh korenin v novo dobo avtomobilov in popevk.

(r + r)

Sporazum glede Južne Tirolske na obzorju

Južnotirolsko vprašanje je kljub zadnjim atentatom — ali pa tudi zaradi njih — stopilo v novo obdobje. Zvedelo se je, da je prišlo do sporazuma, ki so ga dosegli italijanski in avstrijski izvedenci v mešani komisiji. Razgovorj so se vršili v Londonu in Švici. O tem sta se pogovarjala tudi Aldo Moro in Silvius Magnago, predsednik Volkspartei — južnotirolske ljudske stranke, ko se je predsednik italijanske vlade mudil na poletnih počitnicah v Predazzu.

Preteklo soboto pa je bil v Innsbrucku sestanek, ki se ga je udeležil že omenjeni Magnago, z avstrijske strani pa sam kancler dr. Klaus, zunanji minister dr. Tončić ter avstrijski notranji minister. Na njem so pooblastil izvedence, naj vprašanje še nadalje proučujejo.

Zadnji ponedeljek pa se je v Bocnu sestalo vodstvo glavnega odbora južnotirolske stranke, vsega skupaj 60 oseb. Pričakuje se dolga razprava.

Sporazum predvideva večjo avtonomijo za bocensko pokrajino, ki pa bo še naprej del dežele Trento-Alto Adige. Bocenska pokrajina bo imela pristojnost glede kreditov in izkoriščanja javnih vod. V uradnih bodo postopoma dobili večino pripadniki nemške narodnostne skupine; doslej so bili namreč Italijani v ogromni večini. Pač pa je sporazum odklonil zahteve Južnih Tirolcev kot npr. nadzorstvo nad rezidenco. Tudi v bodoče se bo lahko vsak italijanski državljani naselil v bocenski pokrajini kot v vsakem drugem delu države. Vseljevanje južnjakov bo torej še vedno mogoče. Zavrnjena je bila tudi zahteva po pristojnosti pokrajine glede ureditve občin, kar bo ostalo pravica dežele.

Končno je bila odklonjena zahteva, naj bi poseben mednarodni organizem nadzoroval izvajanje sporazuma. Namesto tega organizma naj bi haaško mednarodno sodišče postalo nekakšen nadzorni organ, ki pa bi reševal le pravne spore, ne pa političnih. Na razgovorih v Innsbrucku in Bocnu je bilo prav o tem mednarodnem nadzorstvu največ govora, kajti če ne bo jamstva za izvajanje sporazuma, bo vse skupaj ostalo bolj ali manj na mrtvi točki.

Čenstohovska Mati božja in poljski narod

Skoraj v zemljepisnem središču današnje Poljske, sredi poti med Varšavo in Krakovom je samostan, katerega so zgradili v 14. stoletju na visokem apnenčastem griču, ki ga obdaja obširna ravnina. Samostan se imenuje Jasna gora. Od leta 1382 hranijo tu častljivo podobo Brezmadežne Matere božje, ki jo imenujejo Čenstohovska Mati božja. Čenstohova je ime mestu, ki ima danes 300.000 prebivalcev in se razteza ob vznožju griča. Čenstohova je danes važno železniško in kovinarsko središče. V njem je sedež škofije, ki ima nad dva milijona vernikov. Pomembnost mesta pa je predvsem v dejstvu, da je Marijino svetišče na Jasni gori cilj izredno številnih romanj iz vse Poljske, zlasti v mesecu maju in ob Marijinih praznikih 15. in 26. avgusta ter 8. septembra.

OPIS IN ZGODOVINA MARIJINE PODOBE

Studij in najnovejša raziskavanja te častiljive podobe, ki so jih leta 1954 izvedli s stereoskopsko metodo in s kemičnimi analizami, dokazujejo da slika izhaja iz 6. stoletja. Podoba je naslikana na lipovem lesu. Spada v vrsto bizantinskih ikon, ki predstavljajo tako imenovano Marijo »Hodegetria«, to je vodnico popotnikov; najstarejša teh ikon je bila v Carigradu, dokler ni bila ob padcu tega mesta pod turško oblast leta 1453. uničena.

Sledove te vrste podobe Matere božje imamo v katakombah sv. Priscile v Rimu iz 2. in 3. stoletja. V rimski baziliki Marije Snežne častijo zelo staro podobo iste vrste, ki je izredno podobna čenstohovski črni Materi božji.

Dejansko izhaja čenstohovska črna Marija iz Vzhoda. Podoba je namestila na Jasni gori leta 1382 knez Ladislav iz Opolja, ki jo je vzel iz gradu v Velzu blizu Lwowa, kjer so jo že dolgo častili kot čudodelno. Mislili so, da prihaja iz Carigrada in da jo je naslikal sv. Luka. Ze tisti čas so podobo obdajale številne legende. Ludovik d'Anjou, poljski in madžarski kralj jo je podaril puščavnikom sv. Pavla v samostanu Jasna gora, katerim je zaupal tudi varstvo te dragocene slike.

Vladar Ladislav Jagiello je prejel od papeža Martina V. za to svetišče številne privilegije. Svetišče je postalo v kratkem času slovito zaradi zelo številnih čudežnih ozdravljenj, ki so jih dosegli po posredovanju Matere božje. V samostanu hranijo na roko pisano knjigo, v kateri je opisanih 581 ozdravljenj, do katerih je prišlo v letih od 1402 do 1654. Leta 1430 so svetišče onečastili husitski napadalci, ki so vrgli na tla tudi sveto podobo, jo ločili na tri dele in dvakrat z mečem udarili po Marijinem obrazu. Udarca sta še danes vidna.

Leta 1655 je bila Poljska v težkem političnem položaju. Švedski kralj Karol Gustav Wasa, ki je bil pretendent na poljski prestol, je z najemniškimi četami vdrl v deželo. Njegove čete so se že borile v Nemčiji med tridesetletno vojno. Ti protestantski vojaki, veterani v verskih vojnah, so se s posebno vmešanostjo vrgli proti katoliški Poljski, pri čemer so jim pomagali poljski protestanti. V Varšavi so porušili dvorec in vladar Ivan Kazimir je moral zbežati na jug v Slezijo. V Poznaniu so umorili pomožnega škofa Ivana Branieckega, ker ni hotel dovoliti, da bi

imeli v stolnici protestantski obred. Švedske čete so tako na široko vdrla na poljsko ozemlje, da imenuje zgodovina tisto dobo »švedska poplava«.

Švedske čete so oblegale tudi samostan Jasna gora s svetiščem črne Matere božje. Prior samostana p. Avguštin Kordecki je namreč zvedel o onečastitvah, do katerih je prišlo v drugih poljskih svetiščih, zato ni pristal na izročitev samostana, ampak se je odločil, da ga bo branil s pomočjo bratov in manjšega števila plemičev pred švedsko vojsko, ki je bila daleko močnejša po številu. Obleganje je trajalo štirideset dni, od 18. novembra do 27. decembra 1655; vzbudilo je silen zagon za odpor po vsej Poljski, zlasti po njenih južnih predelih. Čenstohova je bila osvobodena in Švedski pogani iz dežele. Narodni junak te borbe je bil Stefan Czarniecki, ki so ga kasneje proslavljali kot vtlesenje ideala viteških in krščanskih kreposti.

Kralj, ki se je vrnil na Poljsko in se nastanil v Lwovu, se je na navet poljskega primasa in apostolskega nuncija zaobljubil, da bo postavil poljski narod pod posebno zaščito Matere božje. 1. aprila 1656 je šel vladar v stolnico, v kateri je apostolski nuncij Peter Vidoni daroval sveto mašo. Med povzdigovanjem je kralj stopil s prestola, odločil železo in krono ter pokleknil ob vznožju Marijinega oltarja. Potem ko je prejel sveto obhajilo, je v imenu poljskega naroda prebral zaobljubo, katere besedilo je izročil v nuncijeve roke. V zaobljubi je kralj proglasil Marijo za posebno zaščitnico poljskega kraljestva; obljubil je širiti njeno češčenje ter prišel, da bo upeljal poseben praznik v čast Mariji čenstohovski ter da bo skrbel za izboljšanje življenjskih pogojev na kmetih.

Od takrat dalje se je češčenje čudodelne podobe začelo širiti po vsej Poljski. Leta 1717 je podoba slovesno kronal papež Klemen XI.

Po bridki razdelitvi na tri dele si je nato Poljska koncem leta 1918 znova priborila svojo neodvisnost; kmalu nato je morala prestatj vdor sovjetskih čet, ki so meseca avgusta 1920 prodrle vse do Varšave. Tedaj je poljski narod vneto prosil za nebeško pomoč svojo kraljico, Mater božjo s Čenstohove. Opravljali je slovesne javne molitve, katerim je prisostvoval tudi papeški nuncij Achille Ratti, kasnejši papež Pij XI. Dne 15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzvetja, so Poljaki dosegli pri Varšavi odločilno zmago in pregnali sovražnika. Pij XI., ki je bil leta 1922 izvoljen za papeža, je nato uvedel za vsa Poljsko liturgični praznik Marije, Kraljice Poljske, ki se obhaja 3. maja, ko je poljski narodni praznik.

Po drugi svetovni vojni dne 8. septembra 1946 se je tam zbralo nad milijon vernikov z vsemi škofi in dvema kardinaloma, da se skupno posvetijo brezmadežnemu Marijinemu Srcu.

Ob tretji stoletnici zmage nad Švedmi in proglasitve Marije kot Kraljice Poljske, dne 26. avgusta 1955 se je zbralo v Čenstohovi nad milijon in pol oseb z vsemi škofi in nad tisoč duhovniki. Ob tej priložnosti je papež Pij XII. poslal pismo poljskim škofom. Poljski katoliki so pričeli pod vodstvom kardinala Wyszyńskiego leta 1957 posebno devetletno pripravo na proslavo 14. aprila 1966, ko so slavili tisočletnico poljskega pokristjanjenja.

Roman Rus, Rim

AVTOBIOGRAFSKI SPISI SVETE TEREZIJE DETETA JEZUSA

Ko je bilo Tereziji Deteta Jezusa 22 let in je štela že šesto leto svojega vstopa v karmeličanski samostan v Lisieuxu, je od svoje rodne sestre Pavline — in redovniškim imenom Agneza Jezusova — in tedaj njene predstojnice, dobila ukaz, naj ji za njen god spiše spomine mladostnih let. Terezija Deteta Jezusa je v duhu pokorščine to delo sprejela in leto pozneje, dne 20. januarja 1896 izročila svoji sestri in predstojnici sad svojega truda, 84 listov debel zvezek spominov.

Sestra Agneza pa je kljub temu bila rahlo razočarana. Terezija se je v svojih spisih le bežno dotaknila svojega notranjega doživljanja kot redovnica. Agneza pa je kot modra predstojnica slutila, da je Bog njen rodni sestri določil posebno poslanstvo v svetu. Rekla ji je, naj svoje spise nadaljuje in razodene tudi vsa skrita doživljanja svoje duše. Zopet je Terezija ubogala in v svesti si bližnje smrti zaupala papirju vso svojo notranjost in tako svet obogatila z delom neprecenljive vrednosti. V pičlih dveh mesecih je sestavila 27 strani. S tresočim roko je zapisala zadnje besede meseca julija 1897. Potem ni zmogla več. Dva meseca pozneje, 30. septembra, je umrla.

Mala Terezija je začela pisati svoje spomine le, da ugodí svojima rodnima sestram Mariji in Pavlini, ki sta bili skupaj z njo v Karmelu. A čim globlje se je utapljala v svoje spomine, tem jasneje je čutila, da bo z razodetjem svoje »male poti« izvrševala še po smrti od Boga ji zaupano poslanstvo.

Zato je naravnost želela, naj bi se ti spisi objavili takoj po njeni smrti. Dobro pa je vedela, da takj kot so, niso zreli za tisk. Pisala je v naglici, pogosto do smrti utrujena, vročična in brez vsakršnega namena ustvariti kakšno literarno delo. Zato je pooblastila svojo sestro Pavlino, naj rokopise primerno predela.

»Draga mati,« je dejala nekoč, »vse, kar se vam bo zdelo primerno črtati ali dostaviti v zvezku mojega življenja, naj bo kakor da črtam in dostavljam jaz. Spomnite se tega pozneje, ne pomišljajte se in ne dvomite prav nič o tem.«

Sestra Agneza Jezusova se je tega pooblastila držala in rokopise v marsičem krajšala, preuredila in dopolnila tudi; z ozirom na osebe, ki jih je Terezija v svojih spisih omenjala in so bile še žive. Ni pa s tem prav ničesar odvzela bistvu »Povesti duše«, le besede niso bile več izvorno Terezijine.

Pol leta po smrti male Terezije je tako predelan rokopis izšel v knjigi pod naslovom »Povest duše«. Skromna naklada 2000 izvodov se je zdela založniku nadvse tvegana. A se je zmotil. Malokatera religiozna literatura se je tako naglo razširila po svetu kot »Povest duše«.

Leta 1940, ko je bila knjiga prevedena že v 38 jezikov, smo tudi Slovenci dobili »Povest duše« po zaslugi naših karmeličank na Selu pri Ljubljani. Naklada je kmalu pošla, a vojna vihra je preprečila ponovno izdajo.

»Povest duše« je tako rekoč preplavila svet. Mala cvetka je med tem dosegla čast oltarjev in vedno pogosteje so se pojavljale pripombe, naj se objaví izvorna povest njene duše. Izvedelo se je namreč, da njena dotedanja »Povest duše« ni pristen ponatis njenih rokopisov in da so bralci dobili v roke predelane Terezijine spise. S tem ni nihče dvomil v resničnost teh spisov, a hoteli so brati »Povest duše« tako, kakršna je izšla izpod roke, pa čeravno morda nesprenne mlade redovnice Terezije — a zato svetniške roke.

Slednjič je tudi Sveti sedež sam zaželel, da se objavi izvornik »Povesti duše«.

Po smrti sestre Agneze in po njenem naročilu je zadnja še preživela Martinova hčerka Celina poskrbela za izdajo izvir-

nih Terezijinih rokopisov. Leta 1956 je Karmel v Lisieuxu objavil fotokopirano izdajo treh Terezijinih rokopisov, ki so sestavljali nekdanjo »Povest duše«: dva zvezka spominov in deset strani obširno pismo, v katerem je Terezija opisala svoji rodni sestri Mariji svojo »malo pot«.

Tudi Slovenci smo tako dobili izvorni rokopis sv. Terezije Deteta Jezusa. S posebnim dovoljenjem osrednjega urada Karmela v Lisieuxu je za prevod iz francoskega izvornika poskrbel p. Alojzij Kukovica DJ. Kot pogoj za slovenski natis pa je urad zahteval, naj se iz nekdanje »Povesti duše« izpusti uvod in 12. poglavje, ker nista Terezijino delo. Uvod je namreč le pojasnilo k »Povesti duše«, 12. poglavje pa so sestavile karmeličanke, ki so bile priče krepostim in sveti smrti Terezijini.

Slovenski prevod izvornih Terezijinih rokopisov je izšel sedaj v založbi Slovenskega dušnega pastirstva v Argentini v lepi opremi na 280 straneh ter v 1000 izvodih. Krasji ga več avtentičnih slik Male cvetke ter fotografski posnetek njenega rokopisa na zadnji platnici knjige.

Vsem, ki so že brali prvo slovensko izdajo »Povesti duše« in tistim, ki je še niso, to novo, avtentično izdajo toplo priporočamo. Naročite jo lahko na upravi Karmeliškega glasa v Gorici. Broširana izdaja stane 2000 lir, vezana 2500. Za poštnino in ovojnino je treba dodati 250 lir.

Z. P.

Smrt zaslužne slovenske redovnice

Iz Aleksandrije v Egiptu je prišla žalostna vest, da je tam umrla 12. avgusta s. Marija Beata iz kongregacije šolskih sester.

Pokojna sestra je bila goriška rojakinja, saj se je rodila 23. februarja 1902 v Solkanu. Kot dekle se je pisala Ludovika Gomišček. Redovno preobleko je doživela leta 1923 v Mariboru. Nato jo najdemo kot mlado redovnico v takratnem Sirotišču (danes Zavod sv. Družine) v Gorici. Toda življenjska pot jo je vodila še dalje od svojih rodnih krajev. Predstojnik jo je poslal v Aleksandrijo, kjer je služilo toliko naših žena in deklet iz goriške okolice, s Krasa, Vipavske doline, Tolmnskega ter iz Brd.

V Aleksandriji so imele slovenske šolske sestre zavetišče za dekleta. Naravno je bilo, da je bila ta hiša odprta tudi za slovensko deklško mladino. Tam so se dekleta tedensko shajale, tjakaj prihajale, kadar so bile proste, tam si iskale razvedrila in tudi duhovne okrepitve. Sestre so jim posredovale službe, držale v evidenci vse slovenske nameščenke v mestu in okolici, stare in bolehnne pa sprejemale za stalno pod svojo gostoljubno streho. Se danes je v zavetišču v Aleksandriji nad 15 starih žena Slovenk, ki tam preživljajo večer svojega življenja.

Blaga pokojnica se je zanje, kakor tudi za vse ostale Slovenke v Egiptu ves čas velikodušno žrtvovala. Lanj ji je bilo dano videti še enkrat naše kraje. Vrnila se je nato na kraj svojega apostolata — in tam 64 let stara sedaj zatisnila svoje trudne oči. Imela je lep pogreb, na zadnji poti jo je spremlilo kar 11 duhovnikov, in vsi so se zavedali, da pokopavajo vzorno redovnico, ki se je vsa povzila v delu za božjo čast in za telesno in duhovno dobro bližnjega. Naj v miru počiva v zemlji faraonov, ki ji je postala drugi dom!

Zmaga tujih zborov v Arezzu

V dneh od 25. do 28. t.m. se je vršilo v Arezzu 14. mednarodno polifonsko tekmovanje »Guido d'Arezzo«, na katerem je nastopilo 38 pevskih zborov iz naslednjih držav: Avstrije, Čehoslovaške, Francije, Grčije, Zahodne Nemčije, Jugoslavije, Madžarske, Nizozemske, Vel. Britanije, Španije, ZDA in Italije. Nekaj zborov je že prej odpovedalo svojo udeležbo, med njimi tudi Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. Od slovenskih zborov je bil tako navzoč le »Jacobus Gallus« iz Trsta.

Tekmovanje se je uradno pričelo v četrtek, 25. avgusta s slavnostjo v gledališču »Petraressa«. Na otvoritveni slovesnosti so govorili areški župan Gnocchi, predsednik društva »Amici della musica« prof. Pazzagli ter državni podtajnik v zakladnem ministrstvu sen. Braccisi, ki je uradno otvoril prireditve. Po vrstnem redu so si tri dni sledile tekme v ženskih, mešanih in moških zborih, gregorijanskem petju ter folklori. V nedeljo dopolne pa se je vršil koncert cerkvene glasbe v cerkvi S. Maria della Pieve; pokrajinska in občinska uprava pa sta priredili sprejem na čast gostom v pokrajinski palači. V nedeljo zvečer je bil zaključni koncert nagrajenih zborov, ki ga je v celoti posnela italijanska televizija. Nedeljskemu in petkovemu ve-

černemu nastopu je prisostvoval tudi italijanski zunanji minister Fanfani, doma iz Arezza.

Za posamezne kategorije so odnesli vrve tri nagrade naslednji zbori:

I. kategorija (mešanj zbori - polifonija): 1. Schola Cantorum iz Oxforda (Vel. Britanija); 2. Motettenchor der St. Mathaeskirche iz Münchena (Zah. Nemčija); 3. Le cantrel de Lyon, Lyon (Francija).

II. kategorija (moški zbori - polifonija): 1. Schola Cantorum St. Foillan, Aachen (Zah. Nemčija); 2. Moravska pevka akademija, Brno (Čehoslovaška); 3. Coro E. Grion-CRDA, Tičič (Gorica).

III. kategorija (ženski zbori): 1. Pevecky sbor Jested, Liberec (Čehoslovaška); 2. La Cantrel de Lyon, Lyon (Francija); 3. Zbor A. Vándor, Budapest (Madžarska).

IV. kategorija (folklor): 1. Schola Cantorum iz Oxforda (Vel. Britanija); 2. Akademski hor Slobodan Princip-Seljo, Sarajevo (Jugoslavija); 3. Pevecky sbor Jested, Liberec (Čehoslovaška).

Gregorijansko petje: 1. Cantori di Assisi, Assisi; 2. Associazione Corale S. Maria della Valle, Subiaco pri Rimu; 3. Polifónica de la Asociación de música, Gerona (Španija).

Obširneje bomo poročali v prihodnji številki našega lista.

V nedeljo, 4. sept. ob 4. uri popoldne na Proseku Marijina procesija

ANTON VAN DE VELDE

Srce zmaguje

Naslednji dan prinese jutranja pošta prvič: pismo od Lowie-ja; drugič: račune treh dobaviteljev, skupaj sedem sto šestdeset frankov; tretjič: okrožnico »Galeone«: »Vabljeni ste k uredniški seji dne 16. tega meseca.«

»Oh,« pravi Jon, »šestnajsti je danes. Greeta, otrok, danes popoldne moram z doma. Brez mene ne opravijo.« Jonov smeh otrpne; vidi Greeto, kako se z nagubanim čelom sklanja nad račune. »Težko je, kajne, ženka?«

»Da,« vzdihne Greeta, »kje naj izkopljeva denar?«

»Ah...« (Jon poskuša, da bi bil videti poln zaupanja) »januar ima še polnih štiriinajst dni. Ta čas se nam denar gotovo nateče.«

In potem odpreta Lowijevo pismo. »Gospod Gerrits,« piše Lowie, »jaz bi rad ko

bi Najemnino od zadnjih štirih mesecu plačali ker bi mi biv Denar potreben in hvala v naprej.«

Jon računa: sedem sto pa toliko in toliko, zraven najemnina za štiri mesece, to da... Čuti, da mu pogum gineva ko sneg v soncu. Tega zneska ne zbereta v dveh tednih. Razen, ako bi šola... saj, saj, to je kakopak izhod. »Poglej, Greetica, če vse prav premisliš, bo gotovo šlo. Samo pomisli, otrok: toliko malih gostov pri mizi in toliko osebja, Bog nebeški, izpraznijo nam štacuno v pol ure! In to bo vsak dan tako. Preštej vendar na prstih: sedem dni v tednu da prehranjujejo... vsaj petdeset, ne, sedemdeset ljudi... Več bova morala naročiti, otrok, več špecerije, več zelenjave, več sira, več... Nak, s tem še počakajva, dokler nam upraviteljica ne prinese naročila. Pisal bom Lowieju, da bo dobil v štirinajstih dneh svoj denar z obrestmi. Ah, Greeta, nebo je z nami in posreči se nama, prepričan sem, posreči se nama! Pridi sem, sleci Peeru njegovo nočno srajco ter ga obleci in Lientje naj gre z nama do šole. Naprej!»

In čeprav je čutila Greeta, da ji zaupanje gine — besede njenega fanta so odplale oblake. Odprla bo »Zlato zvezdo« to jutro s smehom in z neslišnim: »Bodi pozdravljeno!«

Pred šolskimj vratj se poslovita Linka in očka od Peera. »Bobo, Pee!«

»Zbogom, pobič!«

»Zbo-gom, očka!«

Jon hoče s svojo punčko dalje, toda vratarica ga zadrži. »Ali ste vi gospod Gerrits? Tukaj so gospodična upraviteljica pustili pismo — Zenska po svoje postavlja besede. Jon veselo sprejme pismo, to bo prvo naročilo. Nikar odpirati, preden boš doma, Jon, naj bo tudi presenečenje za mamicco. Jon vleče Lientjo za seboj. Otrok drobenti in pleše, očetove noge so namreč neznanško dolge!

Doma se nagne Greeta radovedna s svojim možičkom nad mnogo obetajočo epistolo in skupaj bereta: »Izvolite nam poslati za poskušnjo zavojček cikorijske. Z odličnim spoštovanjem.«

»Hudiča,« zaječi Jon. Ušlo mu je, kaj se hoče. Skupaj obmirujeta pač pet mi-

nut pri kuhinjski mizi. Še štirinajst dni... Zvonec v štacuni prinese spremembo. Greeta natehta dva semleta muškata oreha in pol funta polnomastnega sira. Jon varno zapre pred vnojem kuhinjska vrata in obsedi v somraku. Roke je zaril v silveče lase pa tako, da se ga Lientja zboji.

»Pridi srček, nikar jokati, saj sva si tako dobra, tako dobra prijatelja... in povem ti še enkrat povestico o bogatem kraljeviču, ki je v zlati kočiji...« Daj, Jon, le kvišku pogum! Zivljenje je igra s srečo in veter se lahko zasuče.

Opoldne gre po Peera pred šolo; pri tem izroči vratarici zavojček za poskušnjo. Podoben je skoraj zavitku s sladkarijami, tako skrbno in izbrano je oмотan in z roznatim trakom prevezan. Ali bo upraviteljica to razumela?

»In zdaj,« pravi Jon po kosilu (stlačen krompir s čebulo in sekljanino), »zdaj gre Jon Gerrits k seji z literarnim magistratom. Denarja bo kakor pečka, Greeta, plačala boš v brokatu in kolinski vodi. Zdravstvuj, srček, in suči "Zlato zvezdo". Naj že bodo vile ali grablje, v štirinaj-

stih dneh bova vedela, kako bo z nama.« Objame Greeto okoli ramen: »Punica, punica, ko bi tebe ne imej in tvojih malih pamžkov...« In jo cmokne in odide na cesto in se naredi korajžnega. Pridi, skribent, zdaj čaka visoki sodnik »Galeone«.

Stvar se vrši pri Taetsu. Taets oddaja majhno dvoranico za razstave in v drugem nadstropju njegove hiše je mogoče kovati zarote proti plačilu dvajsetih frankov za vsako sejo. Ko pride Jon tja, je zbor že polnoštevilno zbran. To so: Bruno Slabynick, 22 let star, samski; Sander Vermeulen, isto; Fok van der Heerden-donck, 26 let star, sicer isto; Mikkers, eno leto mlajši kakor Fok, in prav tako samski; naposled pater t'Serkloos, ki kroti »Galeone« in ji je za cenzorja. Jon si misli: Jaz sem edinj z družinsko knjižico. Nenadoma začuti, da je tako daleč izven tega kroga, da se ga poloti želja, da bi se pri prič obrnil, toda t'Serkloos ga potegne na stol ob svoji strani.

»Bog daj, Gerrits, me veseli, da vas vidim. Kako je z Noetovo barko.«

(se nadaljuje)

TRŽAŠKE NOVICE

Osemnajsti Marijanski shod na Opčinah v nedeljo 11. septembra popoldne

Dragim rojakom na Primorskem oznanjamo 18. marijanski shod na Opčinah. Kdo je mislil tam v začetku leta 1949, da bodo naši shodi postali tako veliki skupni prazniki, tako velika duhovna moč za vso slovensko javnost! Marijanskih shodov se sedaj ne samo veselimo, ampak se na njih resnično notranje bogatimo, ker odhajamo na svoje domove duhovno bogatejši, v veri močnejši. Naj bo tako tudi letos in zlasti še letos, ko bo centralna misel shoda Marija — Mati naše Cerkve. V tem velikem pokoncilskem času se pred našimi očmi marsikaj spreminja; tudi v sami Cerkvi in direktni službi božji je mnogo človeških sprememb. Naj se vse to godi pod varstvom Nje, ki je Mati naše svete Cerkve!

Sporod: ob 4. uri popoldne rožni venec pred fatimskim oltarjem v openski cerkvi, sledi slovesna marijanska procesija, nato sv. maša z govorom na vaškem trgu Brdini in sklep. V tem tednu je

važno to: znajmo zbuditi pravo zanimanje za skupni marijanski shod od Steverjana do Miljskih hribov! Vsi zavedni možje in fantje, vsa verna dekleta in žene, vse članstvo naših organizacij z veseljem in resno zavzetostjo na veliki skupni praznik! Gremo na skupni shod, da ob Marijinem oltarju javno izpričamo vero v našega vseмогоčnega Boga. Gremo na skupni shod, da ob Marijinem oltarju zadostimo za naše osebne in javne grehe. Gremo na skupni shod, da se Mariji — Materi naše Cerkve priporočimo in tudi zahvalimo. Vsi smo otroci Cerkve, katere je Marija — mati. Naj nas varuje in srečno vodi skozi življenje!

Vabimo, poslušajte v nedeljo, 11. septembra ob 12.15 oddajo Vera in naš čas, popoldne pa vsi na 18. marijanski shod, praznik naše vernosti, praznik naše stalne mladosti po veri in milosti!

Vse drage rojake vabijo
tržaški in goriški duhovniki

Kip
fatimske
Mater
božje
na
Opčinah

Počitniška kolonija v Rigolatu

V Rigolatu, ki se nahaja v osrčju Karnije, letujejo deklice iz Trsta in okolice. Kolonijo je organizirala slovenska Vincencijeva konferenca iz Trsta. Vseh deklic je 80 in so razdeljene v štiri čete. Dnevni red kolonije je enak redu drugih kolonij. Deklice vstajajo ob 7^h, po kavi pa gredo na daljši sprehod: k reki, v gozd, v bližnje vasice. Ob povratku v kolonijo jih čaka okusno kosilo. Po popoldanskem počitku se gredo spet sprehajati; zvečer prisostvujejo kakemu primernemu televizijskemu programu. Ob 21^h zavladata tišina.

Poleg te naše slovenske kolonije letujeta tam blizu še dve italijanski. Tamkajšnje turistično društvo je povabilo izredno našo kolonijo, da bi nastopila 14. avgusta s kratkim dvojezičnim programom. Imeli so samo pet dni časa za pripravo, vendar so čas dobro izkoristili in lepo nastopili. Na sporedu je bilo petje, prizorčki in recitacije. Imeli so tudi harmonikarja in kitarista. Sam gospod župan se je ob koncu

priserčno vsem zahvalil za trud. Povedati moramo namreč, da je nastopilo tudi osebje kolonije z venčkom raznovrstnih pesmi.

Kot vidite, poteka čas zelo hitro. V Trst se bodo deklice vrnile 2. septembra. Do tedaj pošiljajo vsem tople pozdrave.

Potrebna je večja pozornost pri uživanju zelenjave in sadja

Tudi tržaška javnost je vznemirjena zaradi zastrupitve s sadjem in zelenjavo v južni Italiji. Nekateri kmetovalci proti vsem predpisom uporabljajo strupene snovi za uničenje mrčesa, ki pa so tudi za človeka smrtonosni. Upanje je, da se pri nas to ni dogajalo, saj imajo kmetovalci na razpolago vrsto strupov proti mrčesu, ki za človeka niso škodljivi.

Vsekakor je ministrstvo za zdravstvo izdalo navodilo, naj vsi, ki v teh mesecih uživajo zelenjavo in sadje, pred zavžitjem sadeže dobro operajo, sadje olupijo in zelenjavo po možnosti skuhamo.

GORIŠKE NOVICE

100-letnica redovnic Previdnosti v Krminu

V začetku leta 1866 je božji služabnik Luigi Scrosoppi, ustanovitelj redovnic Previdnosti, premestil ustanovno hišo omenjenih redovnic iz Vidma v Krmin. Takratni krminski župnik Anton Marocco je v veliki skrbi za versko vzgojo mladine naprosil Scrosoppija, naj bi dovolil, da bi se njegove redovnice naselile v Krminu in prevzele skrb za vzgojo mladine. Scrosoppi je v to privolil in tudi goriški nadškof je sprejel v svojo nadškofijo samostan in cerkev redovnic Previdnosti v Krminu. Ta samostan in cerkev so prej upravljale sestre krščanskega nauka. Pozabljeno in skoro razpadlo cerkev sv. Katarine so obnovili in na oltar postavili podobo Rosa Mistica (Rože skrivnostne), katero danes globoko častijo ne samo Krminčani, tem-

več vsi verniki goriške in videmske škofije.

Letos praznuje ta obnovljena cerkev in samostan 100-letnico, odkar so ju sprejele v oskrbo redovnice Previdnosti, ki so bile za Krmin in okolico pravi blagoslov. Več let so vodile osnovno šolo v samostanu. Prekinjena je bila ob začetku druge svetovne vojne. Dalj časa pa se je ohranila dekliška šola za ročna in gospodinjska dela, kjer so dekleta dobila tudi dobro versko vzgojo in se tako pripravila za življenje v družini. Druga svetovna vojna je tudi to šolo ukinila.

A še danes vrši samostan in cerkev Rože skrivnostne velik apostolat med furlanskim ljudstvom. Tu je žarišče in središče neprestanega zadoščevanja Bogu za grehe ljudi. V samostanu preživljajo zadnja leta življenja onemogle in bolne redovnice Previdnosti, ki so na raznih postojankah

Slovensko Alojzijevišče v Gorici

V zadnji številki Kat. glasa smo opozorili starše, da se je vpisovanje v naš zavod že začelo. Danes vabimo ponavljamo. Starši, ki bi radi oskrbeli svojemu sinu ne samo pomoč pri učenju, marveč tudi dobro krščansko vzgojo, naj se poslužijo te možnosti.

Zavod vodijo duhovniki, ki skrbijo, da se fantje pridno učijo in da tudi v nravnem življenju napredujejo. Navadno se predstojnikom v največje zadovoljstvo staršev oboje tudi posreči: gojenci dosežejo dobre šolske uspehe in zrastejo v dobre in verne fante. Precej staršev bi lahko naštel, ki so zavodu iz srca hvaležni, da jim je pomagal vzgojiti sinove tako, da so jim sedaj v veselje in ponos.

V zavodu mora vladati red in disciplina. Mladini to ne ugaja, ker bi bila rada čimbolj prosta. Zato ne gre pravi rada v zavod. Toda starši bi se pa morali zavedati, da brez reda in discipline ni napredka in uspeha nikjer. Red in disciplina sta potrebna otrokom tako v šolskih letih, kakor pozneje v življenju. Če ko fant nastopi vojaško službo, to izkusi. Marsikateri gojencev je pisal od vojakov, kakšni reveži so bili tisti fantje, ki prej niso poznali discipline. V kakšno breme jim je bila vojaška služba. Ti so se pa smejali, ker jim disciplina ni bila nič novega.

So starši, ki pripoznavajo koristi, katere nudijo zavod gojencem, vendar fanta vanj ne pošljejo. Mislijo namreč, da se fant lahko doma uči in hkrati še pri delu po-

maga. To se navadno ne obnese. Za učenje je treba časa in sveže moči. Če dela, se ne more učiti; če je truden tudi ne, prav tako ne, kakor če je bolan. Učenje je delo.

Nekateri starši se bojijo mesečne vzdrževalnine, katero je treba redno odplačevati. Lahko mirno zagotovimo starše, da je Alojzijevišče imelo od vseh zavodov najnižjo vzdrževalnino in še ta je bila nekaterim staršem znižana, da so jo lahko zmogli.

Velika dolžnost staršev je ta, da skrbno vzgojijo otroke. Če pa zaradi dela ali kakega drugega vzroka sami tega ne zmorejo, naj jim poskrbijo vernih vzgojiteljev. Te najdejo v krščanskih zavodih (v Gorici v Alojzijevišču in zavodu sv. Družine).

Seveda ne manjka tudi staršev, katerim dobre, verne vzgoje ni mar. Nje zadene očitek, katerega je že v davnih časih naslovil na take starše škof, sv. Janez Krizostom: »Manj kot za govedo se brigajo za otroke. Za osla in konja jih bolj skrbi kot zanje. Če ima kdo tovarno žival, si zelo žene k srcu, kako bi ji poskrbel najboljšega hlapca: ne vzame nobenega nepridiprava, ne tatú, ne pijanca, nikogar, ki bi ne bil dobro več ravnanja z živino. Če pa je treba za vzgojo otroka vzeti učitelja, tedaj se pa poslužijo prvega, ki je pri roki, čeprav nobena umetnost ni večja kakor umetnost vzgajanja.«

Krščanski starši! Otroke v krščanske zavode!

svojih redovnih hiš žrtvovala Bogu in službi bližnjega vse svoje moči in zmožnosti. Sedaj jim je ostalo le še trpljenje in to rade darujejo Bogu za grešni svet. Ta neprestana čista daritev razliva božji blagoslov na vse, ki smo potrebni božjega varstva in pomoči.

Novi župnijski upravitelj na fari Srca Jezusovega v Gorici

Vse od lanskega oktobra, ko je župnijo Srca Jezusovega v Gorici zapustil msgr. Monti, je to župnijo upravljal kanonik msgr. Ristits. Sedaj je bil imenovan za župnijskega upravitelja te pomembne goriške župnije duhovnik Romano Valle. Rodil se je v Stražicah leta 1921 in bil od škofa Margottija posvečen v duhovnika leta 1946. Vse doslej je bil nameščen kot kaplan in pozneje kot župnijski upravitelj fare sv. Ambroža v Trziču, kjer se je odlikoval kot izredno zmožen duhovnik. Njegovj starši živijo še vedno v Stražicah. Novemu župniku izrekajo tudi slovenski verniki župnije Srca Jezusovega dobrodošlico.

Spremembe med kapucini

Po triletni službi kot gvardian v kapucinskem samostanu v Gorici je zapustil Gorico dosedanji gvardian p. Ezio, ki je bil premeščen v Cagli za pridigarja. Na njegovo mesto je bil imenovan za gvardiana p. Rihard, dosedanji namestnik gvardiana.

P. Metod iz Mirna, ki je bil do sedaj na Stari gori, je bil premeščen v Trst za slovenskega spovednika pri kapucinih na Montuzzi.

P. Gabriel Česnik je prišel iz Padove v Videm za predstojnika na mestnem pokopališču.

P. Damaz, doma iz Trnovca pri Gorici, je bil iz Benetk premeščen v Padovo za spovednika namesto božjega služabnika p. Leopolda.

Športna manifestacija

V. memorial M. Filej

Tudi letos bo S. Z. Olimpija organizirala v okviru »Memoriala M. Fileja« razne športne tekme. Je to največja slovenska športna prireditelja na Goriškem, ki se bo letos vršila proti koncu meseca oktobra in meseca novembra. Na programu bodo: lahka atletika, odbojka, namizni tenis, streljanje z zračno puško in nogomet. Podroben program in urnik bosta javljena pozneje, ko bodo znani datumj raznih tekem Slovenskih športnih iger na Tržaškem. Vabimo Gorico in vasj z Goriškega, da se začnejo pripravljati in da se v čim večjem številu prijavijo.

Organizacijski odbor

Studijski tečaj v Assisiju

Gibanje »Pro Civitate Christiana« je organiziralo 24. studijski tečaj v Assisiju. Trajal je od 23. do 29. avgusta. Na teh tečajih vsako leto proučujejo resnice apostolske vere. Letos so na tečaju razpravljali o smrti. Sodelovali so odlični profesorji z vseh področij kulture. Vzporedno s predavanji so bile vsak večer umetniške prireditve: igre, koncerti, plesi, zbori.

Sporod od 4. do 10. septembra 1966

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 10.15 Od nedelje do nedelje na našem valu. — 10.45 Pihalne godbe. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Hči žabjega kralja«. — 12.00 Nabožna glasba. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.30 Glasba po željah. — 15.30 Ivan Pregelj: »Tolminci«: (4) »Cebele in troiti«, v priredbi M. Jevnikarja. — 16.00 Ljudski plesi. — 16.30 Revija orkestror. — 17.00 Popoldanski ples. — 18.00 R. Schumann: Simfonija št. 3 v es-duru, op. 97, imenovana »Renska«. — 19.15 Nedeljski vestnik. — 19.30 Italijanske počitnice. — 20.30 Iz slovenske folklorne: Rado Bednarik: »Pratika za prvo polovico septembra«. Ponovitev v torek ob 12.00. — 22.00 Nedelja v športu. — 22.10 Nova glasba. — 22.45 Antologija jazza.

Torek: 12.15 Počitniška srečanja. — 13.30 Zname melodije. — 17.20 Glasbeni kaleidoskop. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Baročne skladbe. — 18.55 Milan Prebenda: Bosanski pastorela za flavto in klavir, ter Primož Ramovš: Dve uspa-vanki. — 19.15 Iz ženskih tednikov in revij. — 19.30 Parada orkestror. — 20.35 W. A. Mozart: »Figarova svatba«, komična opera v štirih dejanjih.

Torek: 17.20 Glasba za vaš transistor. — 18.30 Ustvarjalci moderne glasbe: G. Martucci: Noveletta, Natturmo, Giga. — 19.15 Spoznavajmo naravo. — 19.30 Svatba v slovenski pesmi. — 20.35 Italijanski ansambli lahke glasbe. — 21.00 Gore v slovenski literaturi: Boris Režek: »Poslednje plezanje«. — 22.00 Paberki iz disko-teke. — 22.45 Črni cvet, jazzovska revija.

Sreda: 12.15 Turistični razgledi. — 13.30 Glasba iz filmov in revij. — 17.20 Glasbeni kaleidoskop. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Komorna dela F. Schuberta. — 19.15 Sodobne bolezni: G. Garavaglia: »Prometne nezgode«. — 19.30 Motivi, ki so mladim všeči. — 20.35 Glasbene razglednice. — 21.00 Simfonični koncert orkestra in zbora RAI iz Turina. V odmoru (približno ob 21.50) Obletnica meseca: »Henryk Sienkiewicz, ob petdesetletnici smrti«. — 22.45 Sentimentalne pesmi.

Cetrtek: 12.00 1866-1966: Furlanija in Italija: Piero Pezzè: »Sto let glasbe«. — 13.30 Glasba po željah. — 17.20 Glasba za vaš transistor. — 18.30 Slavnj solisti: pianist Artur Rubinstein. — 19.00 Zlata skrinjica. Otroške pesmi in skladbe. — 19.40 Zbor »Aquilè« iz Basilliana v Furlaniji. — 21.00 »Zaprta vrata«. Detektivka. — 22.25 Milo Cipra: Sonata za violino in klavir, op. 19. — 23.00 Vokalna polifonija: Madrigali Orlanda Gibbonsa.

Petek: 12.15 Žena in dom. — 13.30 Glasbeno potovanje. — 17.20 Glasbeni kaleidoskop. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Slovenski solisti: Orglavec Hubert Bergant. — 18.55 Maurice Ravel: Bolero. — 19.15 Umetnostne galerije v Italiji: Milano: Bambič: »Galerija Doria-Pamphili v Rimu«. — 19.30 Sodobni motivi. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert

operne glasbe orkestra RAI iz Rima. — 22.00 Sindikati v moderni državi: P. Rescigno: (10) »Načini sklepanja kolektivnih pogodb«. — 22.15 Harmonija zvokov in glasov.

Sobota: 12.15 - Zivalstvo Jadranskega morja: Tone Penko: »Ziviljenjski prostor - morská skalá«. — 13.30 Pesmi za poletje. — 14.45 Parada orkestror. — 15.30 Zbor »Lozje Bratuž« iz Gorice, ki ga vodi Zdravko-Klanjšček in Ivo Bolčina. — 16.00 Volan. Oddaja za avtomobiliste. — 16.20 Joško Lukeš: »Sreča na štirih kolesih«, delo priporočeno na natečaju RAI za izvršne slovenske novele 1965. — 17.20 Razkuštrane pesmi. — 18.30 Panorama ameriške folklorne: »Glasba Stephena Fosterja«. — 19.15 Počitniška srečanja. — 19.30 Nastop zabavnih ansamblov na Radiu Trst. — 20.35 Teden v Italiji. — 21.00 »Patent«. Eno-dejanska. — 21.25 Operetne melodije. — 22.15 Pesem in ples.

Koncert v tokijski stolnici

Tokijski nadškof kardinal Peter Tatsuo Doi je dovolil, da so priredili v njegovi stolnici koncert angleške glasbe v proslavo 900-letnice westminstrske katedrale. Angliškanski organizatorji koncerta so zelo cenili to kardinalovo dejanje, ki je imelo velik ekumenski pomen.

DAROVI

Za Katoliški dom: N. N. 2.000; N. N. 1.000; Bremeč Stefanija 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; družina Koren Stanko 5.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; v spomin na pok. ženo Amalijo mož Franc 2.000; N. N. 10.000; N. N. 10.000; Marijina družba 17.000; N. N. 1.000; N. N. 5.000; N. N. 4.000; U. Z. 3.000; N. N. ob smrti 200.000. Vsem darovalcem Bog plačaj, pokojnim pa daj večni pokoj.

Za Zavod sv. Družine v Gorici: Družina Češcut poklanja 5.000 lir namesto cvetja na grob pok. strica Janeza.

Za Alojzijevišče: Družina Češcut namesto cvetja na grob pok. strica Janeza 5.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: M. M. iz Trsta mesečni dar 4.000 (julij-avgust); N. N. z Opčin 2.500; Avber Marija iz Zgonika 5.000; Dobrotnik iz Siona v Sviči 5.000; M. N. iz Rima 3.000; Viktorija Sosič ne mesto cvetja ob pogrebu brata openskega kaplana g. Čoka 2.500 lir.

Vsem dobrim srcem Bog povrni!

OBVESTILA

V nedeljo 11. septembra bo ob 14. uri odpeljal avtobus s Travnika v Gorici na Opčine na marijansko procesijo. Avtobus bo vozil po običajni poti skozi Podgorje in Sovodnje. Vpisovanje pri g. fotografu Kleindienstu.

V Bazovici bo 6. septembra ob 20. uri v župni cerkvi sv. maša za bazoviške žrtve. 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, pa bo ob 20. uri sv. maša, nato običajna marijanska procesija.

+

28. avgusta nas je nenadoma zapustil v Bocnu naš dragi

JANEZ ČEŠČUT

Zalostno vest naznanjajo globoko potrta žena Silvija, sin prof. Marjan, brata Franc in Ciril, svakinja Ana, nečak, nečakinje in sorodniki.

Sovodnje - Bocen, 30. 8. 1966

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so občustvovali z nami ob izgubi moje drage žene

VIKTORIJE BUDAJ

Posebna zahvala čč. gg. duhovnikom, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Zalujoči: mož Jože in hči Eda, sin Sergio z ženo Olito in ostalo sorodstvo

Opčine, 1. septembra 1966

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, smrtnice L 50, več 796 davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici